

Hvad er en folkeoplysende forening?

For at jeres forening kan ansøge om lokaler og økonomisk støtte ved kommunen, skal den være godkendt som folkeoplysende forening.

En folkeoplysende forening tilbyder aktiviteter og undervisning for børn, unge og voksne, fx MS spejder aktiviteter, børnekirke, kirkeligt teen- og ungdomsarbejde.

Som folkeoplysende forening kan I søge jeres kommune om adgang til lokaler og faciliteter. I får også mulighed for at søge om tilskud til aktiviteter og drift.

Folkeoplysningsloven opstiller en række krav til foreninger, der tilbyder frivilligt, folkeoplysende foreningsarbejde, for eksempel idrætsforeninger:

- at foreningen er hjemmehørende i kommunen
- at foreningen som udgangspunkt er åben for alle
- at den har en ansvarlig bestyrelse
- at den er almennyttig, kontinuerlig og ikke-kommerciel

Desuden skal foreningen tilbyde 'folkeoplysende aktiviteter' og med udgangspunkt heri blandt andet bidrage til et forpligtende fællesskab for foreningens medlemmer.

Krav til en folkeoplysende forening:

1. Den skal have et sæt vedtægter.
2. Den skal lave aktiviteter for medlemmerne; folkeoplysende aktiviteter. En folkeoplysende forening tilbyder aktiviteter og undervisning for børn, unge og voksne. Folkeoplysning kan i kort form oversættes med at blive klogere på sig selv og andre.
3. Den skal have en bestyrelse, som er valgt på foreningens årsmøde (generalforsamling). Bestyrelsen skal bestå af frivillige.
4. Alle medlemmer skal kunne vælges til bestyrelsen – foreningen skal have en demokratisk valgt bestyrelse. Foreningen er demokratisk, når foreningens medlemmer bruger deres indflydelse til at vælge repræsentanter til forsamlinger, for eksempel bestyrelsen. Bestyrelsen har lov til at træffe beslutninger på foreningens vegne.
5. Der skal være minimum fem medlemmer, som betaler for deres medlemskab.
6. Alle skal kunne melde sig ind i foreningen, have mulighed for aktivt medlemskab og for at betale for deres medlemskab. Som medlem kan du tage aktiv del i foreningens aktiviteter og udvikling.
7. Den skal høre til i den kommune, hvor den søger om at blive godkendt som folkeoplysende forening.
8. Den skal lave aktiviteter, der er almennyttige. Almennyttig betyder, at foreningens aktiviteter er til gavn for og har interesse for et bredt udsnit af befolkningen.
9. Den skal underskrive en erklæring på, at foreningen har indhentet børneattester.

Kommunale tilskudsregler

Som folkeoplysende forening kan I hente tilskud fra jeres kommune.

En forening, der er godkendt som folkeoplysende forening, har ret til tilskud efter Folkeoplysningsloven. De fleste kommuner har flere former for støtte end den, der skal gives ifølge Folkeoplysningsloven, men loven giver folkeoplysende foreninger ret til tre former for støtte. Det er

- Aktivitets- eller medlemstilskud til medlemmer under 25 år.
- Anvisning af lokaler
- Lokaletilskud

Aktivitets- eller medlemstilskud til medlemmer under 25 år

Folkeoplysningsloven er en rammelov, og derfor varierer aktivitets- og medlemstilskuddet til børn og unge under 25 år fra kommune til kommune.

Den enkelte kommune kan beslutte, at tilskuddet skal differentieres i forhold til aktiviteter og aldersgrupper, men der findes ikke en fast sats for aktivitetstilskuddet.

Den enkelte kommune kan skønne hvilke aktiviteter, den anser som folkeoplysende, men må ikke særbehandle navngivne foreninger. Læs artiklen: "*Når kommuner nægter lokalforeninger aktivitetsstøtte*"

Lokaletilskud og anvisning af lokaler

Ifølge Folkeoplysningsloven skal kommunen anvise foreningen egnede lokaler og foreningen har ret til at få et lokaletilskud på minimum 65 procent af driftsudgifterne. Med egnede lokaler menes lokaler, som er anvendelige til foreningens aktiviteter og i rimelig nærhed af medlemmerne.

Aktiviteter for børn og unge og aktiviteter for handicappede har fortrinsret til anvisning af kommunale lokaler.

Lokaletilskuddet kan differentieres i forhold til typen af aktiviteter og i forhold til aldersgrupper, dog aldrig mindre end 65 procent af driftsudgifterne.

Kommunen kan afvise nye ansøgninger om lokaletilskud, hvis kommunen kan anvise egnede lokaler. Det kan være ansøgninger fra nye foreninger, eller etablerede foreninger, der søger tilskud til nye lokaler. Det kan være ansøgninger om tilskud til flere timer eller ændringer i eksisterende lokaler.

Udviklingspulje

Kommunen skal desuden have en udviklingspulje, som kan yde tilskud til nye aktiviteter, der har et folkeoplysende sigte. Det kan være aktiviteter for nye grupper af borgere, udstyr til nye aktiviteter eller nye former for samarbejde.

Andre kommunale tilskud

Ud over de lovbefalede tilskud, som kommunerne skal yde til folkeoplysende foreninger, findes forskellige former for støtte og særlige ordninger, som kommunen kan yde.

For eksempel kan kommunen yde tilskud til voksne over 25 år. Tilskuddet skal ydes efter samme regler som aktivitetstilskud for børn og unge, det vil sige lige vilkår for samme aktivitet. Men kommunen kan også reducere tilskuddet efter andelen af voksne medlemmer over 25 år. Den såkaldte 25 års regel.